

**LIBER AMICORUM
LÁSZLÓ TRÓCSÁNYI**

**Tanulmánykötet Trócsányi László
65. születésnapja alkalmából
Studies commemorating the 65th birthday of
László Trócsányi
Mélanges offert à László Trócsányi pour ses 65 ans**

Szerk./ed.: Kruzslicz, Péter – Sulyok, Márton – Szalai, Anikó

Szeged, 2021

Szerzők:

©Andréani, Pascale	©Gellén Klára	©Martonyi János	©Szajbély Katalin
©Badó Attila	©Görög Márta	©Mathieu, Bertrand	©Szakály Zsuzsa
©Balogh Elemér	©Gültekin-Várkonyi Gizem	©Miskolczi-Bodnár Péter	©Szalai András
©Blutman László	©Hajás Barnabás	©Mouton, Jean-Denis	©Szalai Anikó
©Bodzási Balázs	©Hajdú József	©Nagy Csongor István	©Szekeres Ildikó
©Chronowski Nóra	©J. Nagy László	©Paczolay Péter	©Szilágyi Ede
©Csehi Zoltán	©Jakab Éva	©Patyi András	©Téglási András
©Cservák Csaba	©Károlyi György	©Philip, Christian	©Tóth Károly
©Csink Lóránt	©Karsai Krisztina	©Raisz Anikó	©Traser Julianna Sára
©de Zwaan, Jaap	©Kecsmár Krisztián	©Schanda Balázs	©Tribl Norbert
©Delpérée, Francis	©Kisari Miklós	©Smith, Eivind	©Udvary Sándor
©Dezső Márta	©Kiss Barnabás	©Somogyi Norbert	©Varga Zs. András
©Dienes-Oehm Egon	©Korhecz Tamás	©Somssich Réka	©Várhelyi Olivér
©F. Rozsnyai Krisztina	©Kovács Péter	©Sulyok Márton	©Veress Emőd
©Farkas Beáta	©Köbel Szilvia	©Sulyok Tamás	©Zalai Anita
©Fejérdy Gergely	©Kruszlicz Péter	©Szabó Imre	
©Ferwagner Péter Ákos	©Kukorelli István	©Szabó Marcel	
©Flogaitis, Spyridon	©Lourde, Albert	©Szabó Zsolt	

Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar
Nemzetközi és Regionális Tanulmányok Intézet
Intézetvezető, felelős kiadó: Szalai Anikó

University of Szeged Faculty of Law
International and Regional Studies Institute
Head of Institute, publisher: Szalai, Anikó

Université de Szeged, Faculté de droit et des sciences politiques
Institut des études internationales et régionales
Directrice de l'Institut, editrice: Szalai, Anikó

Kézirat lezárásának időpontja: 2021. január 31.

Szeged, 2021

ISBN 978-963-306-815-1

KÖSZÖNTŐK – LAUDATIONS – MOTS DE SALUTATION

SZALAI ANIKÓ: Európai szellemiség Szegeden	9
MISKOLCZI-BODNÁR PÉTER: Trócsányi László köszöntése	11
MATHIEU, BERTRAND : Portrait d'un ambassadeur de Hongrie en France par lui-même	12
DEZSŐ MÁRTA: Születésnap köszöntő Trócsányi Lászlónak	19
FARKAS BEÁTA: A nemzetközi és európai tanulmányokért Szegeden	21
KÁROLYI GYÖRGY: Trócsányi László nyomdokaiba lépve	22
PASCALE ANDRÉANI : Contribution pour le recueil des mélanges en l'honneur du Professeur László Trócsányi	23
SZEKERES ILDIKÓ: Több mint tizenhét éve	24
TÓTH KÁROLY: Nagyrabecsült Professzor Úr!	26
VÁRHELYI OLIVÉR: Hazánk egyik meghatározó építőmestere	32
KORHECZ TAMÁS: A tudós és a politikus szimbiózisa – ingyen ebéd nincs, de vannak vállalható kompromisszumok	33
SULYOK MÁRTON: A Mester és (egy) tanítványa – Trócsányi László 65. születésnapjára	36

NEMZETI JOG – NATIONAL LAW – DROIT NATIONAL

BADÓ ATTILA: Centralizációs törekvések a magyar önkormányzati rendszer átalakításánál	41
BALOGH ELEMÉR: Alkotmányunk történelmi értékei	51
BODZÁSI BALÁZS: Az öröklési jog szerepéről – lehetséges-e a jogközelítés az öröklési jog területén?	59
CSERVÁK CSABA: Az alkotmányos identitás összetett kérdésköréről	71
CSINK LÓRÁNT: Lehet-e alkotmányos, ami törvénytelen?	81
GÖRÖG MÁRTA: Szemelvények a Magyar Jogászegylet első éveiből	89
HAJAS BARNABÁS: A hely már nem is számít? Avagy van olyan hely, ahol nem szabad gyülekezni?	101
KISS BARNABÁS: A közjog – államjog – alkotmányjog tárgyának és viszonyának meghatározása a magyar jogirodalomban	113
KÖBEL SZILVIA: „[A] legszigorúbb puritánsággal igyekeztem egész pályámon eljárni” – Vladár Gábor kitelepítése Budapestről 1951-ben	123

Szemelvények a Magyar Jogászegylet első éveiből

A Magyar Jogászegylet mára több ezer tagot számláló szervezetként a jogászság általános társadalmi érdekeinek érvényre juttatását, a magyar jogélet fejlesztését, a jogtudomány művelését, a jogélet különböző területein működő jogászok szakmai-tudományos együttműködésének előmozdítását tűzte céljául.²⁴³ Az Egylet létrejötte óta célkitűzése mit sem változott: a jogászok szakmai-tudományos közösségének támogatása.

Most, hogy a tavalyi évben Trócsányi László professzor úr vette át az Egylet elnökségét, érdemes – nemcsak az ünnepeelt 65. születésnapja alkalmából – pár oldal erejéig visszatekin-tenünk a szervezet megalapítására és az azt követő évekre, arra az időszakra amikor közös-séggé, majd alkotó közösséggé vált(unk).

A Magyar Jogászgyűlés Közlönye, a Themis 1871. szeptember 24-i számának címlapján jelent meg Nagy János, nagykun kapitány „indítványa egy országos jogászegylet alakítása iránt”.²⁴⁴

Az indítványt annak tartalma okán – szinte teljességében idézem: „*Örvendetes jelen-ség ugyan, hogy az ország több pontjain ügyvédi egyletek keletkeznek; mert ezek, mint a megyénkénti gazdasági egyletek a nemzetgazdasátnak, emeltyüi a jogéletnek: az is szép dolog, hogy a jogtudók éveként egyszer eszmecserére összejönnek; de tagadni nem lehet, hogy e megoszlott erők, s e ritka találkozás az egyetemes feladatnak, mely, szemben újra alkotandó jogrendszerünkkel, a hazai jogtudókra vár, épen nem felelhetnek meg, már csak az eszközök hiánya miatt sem. Minélfogva óhajtandó volna, hogy vagy a Buda-Pesti ügy-véd egylet országosíttassék, vagy a jogászgyűlés tagjaiból egy külön országos jogászegylet alkottassék, a természet tudományi társulat példájára, akkép mindazon által, hogy az alko-tandó jogászegylet kebelében a könyvkiadó egylet is benne legyen, és nem külön, mint a természet tudósoknál van. Feladata lenne az egyletnek:*

figyelemmel kísérni a külföldi jogi irodalmat, és jelesebb termékeit részint ismertetni, részint átültetni hozzánk;

megvitatni a kitűzendő napi kérdéseket, azokat folyóiratban, vagy külön füzetekben világ elé bocsátani;

oda hatni, hogy a hazai jogirodalom terén feltűnő munkák bíraltassanak s általában a jogphilosophia és történelem műveltessenek;

megfigyelni a bírósági szervezet és birói eljárások hiányait s e részben javaslatokat kidol-gozni combinative a mivelt külföld intézményeivel;

²⁴² Intézetvezető egyetemi tanár, dékán, SZTE ÁJTK. A Magyar Jogász Egylet Csongrád-Csanád Megyei szerve-zetének elnöke.

²⁴³ Magyar Jogászegylet Alapszabálya 1.§ (1) bek.

²⁴⁴ [1871] Themis: a Magyar Jogászgyűlés napilapja, 435.

az ügyvédi egyes egyletekkel folytonos összeköttetésben s évenkénti összejövetel útján az ügyvédrendszer tőkélyesbitésén munkálni stb.

És pedig, hogy az országos egylet a jogtudomány kifejtése körüli hivatásának sikerrel megfelelhesen: szükség, hogy állandó intéző bizottmánya legyen, és hogy a bevételi díjjakból és egyéb jövedelmekből a tagoknak ingyen kiosztandó érdemes dolgozatok díjjatassanak; mert a különben is anyagi dolgokkal elfoglalt egyénektől nem lehet kívánni, hogy minden idejüket ingyen másoknak áldozzák. De természetesen a tagok sem csupán áldoznának, hanem a kiadandó műveket s lapot ingyen vagy csekély díjért kapnák. S ekép minden tag egy becses könyvtárral lenne ellátva rövid időn, és szellemileg az európai jogtan magaslatán tartatnék folyvást: míg most az egyesek ereje mind amazit, mind ezt nélkülözni kénytelen, és csak is keveseknek, kik a sorstól anyagilag is megáldvák, jut azon szerencse, hogy gazdag könyvtár mellett az európai jogmiveltség színvonalán álljanak. E javaslat nem akard kidolgozott indítvány lenni, csupán figyelmeztetés e fontos tárgyra, s felhívása avatottabbaknak a hozzá szólásra és keresztülvitelre.”²⁴⁵

Hosszas előzmények után – számon tartva köztük a Magyar Jogászegylet is – 1879-ben alakult meg Csemegi Károly kezdeményezésére a Magyar Jogászegylet.²⁴⁶ Elnökének Majláth Györgyöt kérték fel, aki azonban egészségi állapota és számos kötelezettsége okán nem tudta a felkérést elfogadni. Az Egylet elnöklését megalakulásától kezdve²⁴⁷ mintegy 20 évig, egészen betegségének elhatalmasodásáig, 1898-ig, Csemegi látta el. Elnöki tisztségének megszűnte után az Egylet örökös tiszteletbeli elnökévé választotta.²⁴⁸

1880-ban a Themis oldalain Dell’ Adami Rezső cikksorozatban fejtette ki a jogászegylet létjogosultságát, az elé tűzött célokat. „Tatárjárás van most jogéletünkben és mi jogászok egymást tépjük. Ily constellatiók közt indult meg a magyar jogászegylet, egynek merészség, másnak merénylet.” – írta Dell’ Adami Rezső.²⁴⁹ „Magának a jogászságnak apathiját leküzdeni, átkos elemét megtörni, közömbösét javítani, önmunkáságra serkenteni és a tudománnyal a jogi és jogászai öntudatot terjesztetni, ez képezi tehát az első gyakorlati, fontos feladatot, melynek megoldását a jogászegylet megkísérteni tartozik. Mily szerény vagy széles körben és hatással teheti, a fejlődés dolga. Bizonyos, hogy a megosztott munka egyesítésének, a disparat elemek összhangba hozatalának minden támogatása csak áldásos lehet. Jog és jogászság virágzása, hervadása együtt jár. A jogászságot eszközzé, hatályos eszközzé kell tenni a jog felvirágoztatására, mely meg fog jutalmazni az áldozatért. Az emberi és társadalmi életben minden, a léten kezdve, jog és szabadság is, úgy czél mint eszköz s e viszony helyes felismerésén, kivitelén és rendezésén nyugszik minden siker. Tudva, nem tudva, mai jogászok mindnyájan tényleg az egyet akarjuk, hogy a hazai jogélet fejlesztessék, melylyel

²⁴⁵ Uo.

²⁴⁶ Említést érdemel, hogy egyes források 1878-at rögzítenek alapítás éveként. MEZEY Barna, 'Egy jogászkarrier a 19. században (Csemegi Károly 1826-1899)' in ERDEI Árpád et al, *A praxistól a kodifikációig. Csemegi Károly emlékére, 1826-1899* (Osiris 2009), 13.; SOLT Pál, 'Csemegi Károly, a kuriai tanácselnök' in ERDEI Árpád et al, *A praxistól a kodifikációig. Csemegi Károly emlékére, 1826-1899* (Osiris 2001), 55.; 'Vécsey Tamás Jogászegyleti alelnökké választása mellett is az 1878-as évszám szerepel. 37, emlékbeszéd (1902, február 2. – Vécsey Tamás)' in GERGELY András – ANKA László – KÖRMENDY Kinga, *Széchenyi emlékezete. Serlegbeszéd a Nemzeti kaszinóban 1864-1944* (Akadémiai Kiadó 2010), 147.

²⁴⁷ BISZTRAY Gyula – REJTO István (szerk.), *Mikszáth Kálmán összes művei, Cikkek és karcolatok XXI. 1885. július – 1885. december* (Akadémiai Kiadó 1977), 366.; BENCZE Béla, *Börtönügyi lexikon* (Kronosz 2014), 66.

²⁴⁸ MEZEY 2001, 13.

²⁴⁹ DELL’ ADAMI Rezső, 'A magyar jogászegyletről I.' [1880] Themis: a Magyar Jogászegylet napilapja, 30.

saját érdekeink a legszorosabban összefüggnek. E jóakarathoz erély, erő, egyetértés kell, hogy meg is valósuljon, hogy a kívánat szava megváltó teremő tette legyen. A zászló ki van bontva, tömörüljünk.”²⁵⁰

A Jogászegylet igen aktív tevékenységet fejtett ki kezdettől fogva. A közösség megalakulását követően szinte azonnal alkotó közösséggé vált.

Már 1880-ban megjelent a Szladits Károly által szerkesztett Magyar Jogászegyleti értekezések c. kötet, mely az Egylet teljes ülésén elhangzott előadások írásbeli lenyomata. Az első kötet első füzetét Dell’ Adami Rezső írta az Igazságszolgáltatásunk és közigazgatásunk reformja az államhatalmak megosztása szempontjából címmel.²⁵¹

Az 1903. június 7. napján megtartott évi rendes közgyűlésen az elnök már arról tud beszámolni, hogy az előző évadban 23 előadás, köztük 4 vitaestély került megtartásra, alapvetően büntetőjogi témában.²⁵² Az igazgató-választmány elhatározta, hogy minden évad elején egy-egy ünnepies közgyűlést tart, amelyen valamelyik tag egy általánosabb jogi, vagy közérdekű tanulmányt fog bemutatni, avagy valamely érdekesebb kornak, vagy kiválóbb egyéniségnek működését méltatni. Az első ilyen ünnepies közgyűlés időpontjaként 1904 elejét határozták meg, amikor is Deák Ferencz születésének 100. évfordulója alkalmából sikerült Hódossy Imre országgyűlési képviselőt megnyerniük „oly előadás tartására, amely Deák Ferencz emlékezetét fogja felújítani.”²⁵³ Az egylet tagjainak száma ekkor 1433 fő volt, ami az előző esztendő taglétszámához képest 104 fővel való szaporodást jelentett.²⁵⁴

Az Egyesület 1906 tavaszán határozta el, hogy „egyik alapszabályszerű czéljának megvalósításaképpen pályadíjakat fog kitűzni tudományos és az igazságügyi törvényhozás körébe vágó munkálataikra.”²⁵⁵ E határozat alapján az Egylet 1906-ban két 600-600 koronás pályadíjat tűzött ki, egy büntetőjogi és egy magánjogi kérdésre. Az ár-, értékviszonyok érzékeltetése érdekében egy, a Jogtudományi Közlönyben közzétett ügyvédjelölti felhívás, amely „egy nagyforgalmu vidéki irodának teljesen önálló vezetésére alapos gyakorlattal bíró jogtudor ügyvédjelöltet” keresett, fizetésül havi 200 koronát és a szokásos mellékjövedelmet tüntetett fel.²⁵⁶ A közzétett magánjogi felhívás már első alkalommal sikerrel járt. A pályázati felhívásban közzétett kérdés a következő volt: Határoztassanak meg a telekkönyvbe vetett bizalom oltalmának határai, különös tekintettel a többszöri eladások esetére és a törvényhozásnak e tekintetben való feladataira.²⁵⁷ A pályázati határidőn belül három pályamű érkezett.

Az első büntetőjogi pályázat kérdése az alábbiak szerint hangzott: „Alapul véve a hatályban lévő magyar bírói szervezetet és hatáskört, valamint az elsőfoku eljárást és a felebbezés fennálló szabályozását: mily terjedelemben volna szervezendő de lege ferenda a semmiségi

²⁵⁰ DELL’ ADAMI Rezső, A magyar jogászegyletről II., [1880] Themis: a Magyar Jogászgyűlés napilapja, 38.; Van, aki mindezt Dell’ Adami siránkozásaként értékelte a Jogászegylet iránt a jogászközönség részéről tanúsított közöny miatt. A pestvidéki kir. tszék büntető-osztálya: Nyílt levél Zlinszky Imre kir. táblai bíróhoz [1880] Themis: a Magyar Jogászgyűlés napilapja, tizedik évfolyam, 66.

²⁵¹ DELL’ ADAMI Rezső, Igazságszolgáltatásunk és közigazgatásunk reformja az államhatalmak megosztása szempontjából (Athenaeum 1880).

²⁵² [1903] Magyar Jogász-Ujság, 251.

²⁵³ Uo.

²⁵⁴ Uo.

²⁵⁵ [1907] Jogtudományi Közlöny, 362.

²⁵⁶ [1907] Jogtudományi Közlöny, 314.

²⁵⁷ [1907] Jogtudományi Közlöny, 362.

panasz?’²⁵⁸ A pályázati felhívás „meddő maradt.”²⁵⁹ Ezért az Egylet 1907 júniusában új büntetőjogi pályakérdést hirdetett azzal, hogy a pályanyertes művet a 600 koronás Fayer László díjjal jutalmazza. Az 1908. évi szeptember hó 30. napi beadású új pályakérdés a következő volt: „Rendszeresen és kritikailag kifejtendő, miképpen szabályozza anyagi és alaki büntetőjogunk a titok védelmét.”²⁶⁰

A Fayer László díj alapítását egy szomorú esemény, a Jogászegylet egyik alapító tagjának, 1903-tól alelnökének, Fayer Lászlónak 1906. november 9. napján bekövetkezett halála²⁶¹ szolgáltatta. Ahogy a korabeli sajtó rögzíti, „Csemegi mellett Fayer László volt az, akinek a Jogászegylet felvirágzását köszönheti.” Fayer a Magyar Jogászegyletnek megalapítása óta, közel 30 éven át volt „buzgó és fáradozó tagja. Előbb mint titkár, majd mint alelnök működött és úgy személyes felszólalásaival, mint buzdításaival a magyar Jogászegylet előadásait magas színvonalra emelte.”²⁶² Az 1906. évi közgyűlésen Vavrik Béla elnök emlékezett meg az elhunytól, s határozta el az Egylet, hogy Fayer László arcképét megfesteti és emlékezetére alapítványt létesít. Az Egylet 1907. április 14-én vasárnap délelőtt 11 órakor az ügyvédi kamara dísztermében rendezett díszgyűlést, emlékünnepelet Fayer emlékezetére, melyen Balogh Jenő egyetemi tanár méltatta az elhunyt jogtudós érdemeit. A korabeli sajtó arról tudósított a díszgyűlésről szóló beszámolóban, hogy Fayer „érdeme, hogy a Magyar Jogászegyesület iránt általános lett az érdeklődés s az ő működésének köszönhető, hogy az egyesület jogtudományunknak általánosan elismert középpontjává vált.”²⁶³

Az Egylet az alábbi pályázati felhívást tette közzé a hétről-hétre megjelenő Jogtudományi Közlönyben:

„1. Kivántatik egy körülbelül négy nyomtatott iv terjedelmű magyar nyelvű értekezés, mely a kitűzött kérdés tárgyát behatóan bár, de mégis csak leglényegesebb részeiben tárgyalja és főleg önálló buvárlaton alapuló új eredmények, valamint új eszmék felvetése által válik ki. A szakirodalom kimerítő idézése és közlése nm kivántatik. A pályázatban nem egyleti tagok is résztvehetnek. A pályadíj csakis önálló irodalmi értékkel bíró munkának adatik ki; a bírálóbizottság a pályadíj odaitélése nélkül is egyes pályamunkákat dicséretben részesíthet.

2. A pályadíjat a Magyar Jogászegylet igazgató-választmánya által kiküldött bírálóbizottság ítéli oda s az bontja fel a pályadíjnyertes munkák jeligés leveleit. Az esetleg megdicsért munkák jeligés levelei csak az igazolt szerző kívánságára bonthatók fel.

3. A pályamunkák legkésőbb 1908. szeptember 30-ig az egyleti titkárság címére (V. Szemere utca 10.sz.) postán ajánlva küldendő. Ezen határidőn túl semminemű ily munka el nem fogadtatik.

4. A pályamű idegen kézzel, lehetőleg géppel, tisztán és olvashatóan írva és lapszámozva legyen és borítékán megjelölendő, hogy a Fayer László díjra pályázik.

²⁵⁸ *A Magyar Jogászegylet pályázatai* [1907. febr. 13.] *Az Ujság*, 11. A Magyar Jogászegylet pályázatai [1907. febr. 13.] *Pesti Hírlap*, 17.

²⁵⁹ [1907] *Jogtudományi Közlöny*, 362.

²⁶⁰ Uo.

²⁶¹ *Magyar Életrajzi Lexikon* 1. kötet (1967), 474-475.; Fayer méltatására lásd még az ünnepelt által írt tanulmányt. TRÓCSÁNYI László, 'Zsidó tudósok hozzájárulása a magyar jogtudomány fejlődéséhez' in MOLNÁR Judit (szerk.), *Emancipáció. Integráció vagy asszimiláció. Tanulmányok az emancipációs törvény 150. évfordulója alkalmából*, (Kronosz 2018), 191-193.

²⁶² [1907. ápr. 12.] *Függetlenség*, 2.

²⁶³ [1907. ápr. 17.] *Függetlenség*, 2.

5. A szerző nevét, polgári állását és lakhelyét tartalmazó lepecsételt levélen ugyanaz a jelige álljon, amely a pályamű czimlapján. A lepecsételt levélben foglalt netáni kikötések, feltételek tekintetbe nem vétetnek. Több szerző közös munkával nem pályázhatik; álnév alatt vagy névtelenül pályázónak a jutalom ki nem adatik.

6. A pályadíjnyertes művet a Magyar Jogászegylet akár értekezései között, akár könyvkiadó vállalatában, külön tiszteletdíj fizetés nélkül közzéteheti.

7. A jutalmat nem nyert pályamunkák kéziratjai megfelelő igazolás ellenében a titkárságnál egy éven belül átvehetőek.²⁶⁴

A Fayer díjban Angyal Pál pályaműve részesült, amely munka később az Egylet Könyvkiadó Vállalata kiadásában is megjelent.²⁶⁵

Az Egylet évről-évre rendszeresen írt ki pályamű pályázatokat, melyek sokszor kegyeleti jelleget öltöttek magukra, vagy adományon alapultak. Így – többek között – 1937-ben a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank adományából az Egylet pályadíjat tűzött ki Az aranyáradék és egyéb értékállandóságot célzó kikötések gazdasági és jogi jelentősége témájában írandó pályaműre.²⁶⁶ Vagy éppen az Egylet „Sichmermann Bernát Alap” kuratóriuma által írta ki a „Devizakorlátozások magánjoga” című pályázatát.²⁶⁷ A pályázati kiírások a fenti, Fayer díj felhívás tartalmát követték, a pályázatokat a Jogászegylet elnöke/igazgató-választmánya által felkért bírálóbizottság bírálta el.

Az Egylet kegyelettel emlékezett meg halottjairól, az éves közgyűlésen az elnök beszámolójában elbúcsúztatta a Jogászegylet halottait.²⁶⁸ Ugyanígy tette ezt az Egylet 1907. évi közgyűlésén a Szladits Károly titkár által előterjesztett igazgató-választmányi évi jelentés is az elhunyt Fayer László alelnök és Gruber Lajos választmányi tag kapcsán. „Fayer László arczképét az egylet megfestette és azt a felolvasó teremben a megboldogult megszokott helye fölé helyezte el. Az arczképre begyűlt összegből fenmaradt 1220 K-t, mint Fayer-alapot külön kezeli és kamatait megfelelően kiegészítve büntetőjogi pályamunkák jutalmazására fordítja.”²⁶⁹ Márkus Dezső indítványára az egyesület kezdeményezte Szilágyi Dezső síremlékének elkészítését. A síremlék előkészítésével Székely Ferencz elnökletével kiküldött bizottság „buzgólkodott”.²⁷⁰ A síremlék költségeinek túlnyomó részét egyrésről az egyesület kebelében folytatott gyűjtés, a Szilágyi Dezső emléke javára megtartott juristabálnak Wekerle Sándor miniszterelnök kezdeményezésére e célra átengedett tiszta jövedelem, másrésről a Günther Antal igazságügyminiszter által rendelkezésre bocsátott nagyobb tőke és a képviselőház részéről kilátásba helyezett tekintélyes összeg fedezte. Az igazgató-választmány Strobl Alajos szobrász művésznek adott megbízást a síremlék kivitelezésére.²⁷¹

²⁶⁴ [1907] Jogtudományi Közlöny, 314.

²⁶⁵ ANGYAL PÁL, *A titok védelme anyagi és alaki büntetőjogunkban* (A Magyar Jogászegylet Könyvkiadó Vállalata 1908).

²⁶⁶ [1937] Polgári jog, 252.

²⁶⁷ [1937] Polgári jog, 433.

²⁶⁸ Így például Oszvald István elnök elbúcsúztatta Benedek Sándort a pénzügyi jogi szakosztály és Kovács Marcellt, a perjogi szakosztály elnökét a Jogászegylet 1937. december 19. napján megtartott közgyűlésén. 'Országos Jogászyűlés' [1937] Polgári jog, 56.

²⁶⁹ [1907] Jogtudományi Közlöny, 362.

²⁷⁰ Uo.

²⁷¹ Uo.

A jogászgűlés, később a jogászegylet előadásai, diskurzusai jövőformáló hatással bírtak. Így volt ez az öröklési jogi tervezettel is. Teleszky István, nagyváradi ügyvéd az 1871. évi II. Magyar Jogászgűlésen tesz javaslatot – a polgári jog kodifikációját megelőzően – az öröklési jog kodifikációjára, melyet a Jogászgűlés támogat.²⁷² E támogatás nyomán Teleszky az igazságügy-minisztériumtól 1873-ban felkérést kapott a Magánjogi Törvénykönyv öröklési joga tervezetének előkészítésére.²⁷³ Teleszky megkezdte munkáját, melynek eredményét 1876-ban jelenteti meg az „Örökösödési jogunk törvényhozási szabályaihoz” című művében,²⁷⁴ melyet a Magyar Tudományos Akadémia a Sztrókay-pályázaton dicséretben részesített.²⁷⁵ A mű középpontjában annak a kérdésnek a megválaszolása állt, miszerint az ági örökösödés fenntartandó-e a jogrendszerben vagy sem. Véleményét az alábbiakban foglalja össze: „[...] a magyar törvényhozás a törvényes örökösödés törvényhozási szabályozásánál az öröklött és szerzett vagyon közötti különbséget fent nem tarthatja; hanem a törvényes örökösödés rendét a természetes családi összeköttetésre alapítva a vagyonok eredetének kutatása nélkül egyöntetű örökösödési rendet kell érvényre emelni.”²⁷⁶ A mű publikálása után országos vita bontakozik ki Zsögöd Benővel az élen. Zsögöd a Magyar Igazságügy 1877-1879-es köteteiben folytatólagosan jelentette meg az „Öröklött és szerzett vagyon” című munkáját,²⁷⁷ melyben – néhol vehemensen – az ági vagyon fenntartása mellett szállt síkra. Mintegy válaszul 1881-ben Teleszky magánkiadásban megjelenteti öröklési jogi törvénytervezetének általános részét és a törvényes öröklésre vonatkozó anyagát indokolással együtt.²⁷⁸ Az igazságügyminisztérium 1882-ben teszi közzé Az Általános Magánjogi Törvénykönyv Tervezete. Öröklési jog címmel a Teleszky-tervezetet teljes terjedelemben.²⁷⁹ „[Teleszky István] öröklési jogi tervezete [...] egyenes leszármazója volt az Országbírói értekezleten felmerült annak az alválasztmányi javaslatnak, mely a régi magyar öröklési jog teljes félretételével az osztrák ált. polg. törvénykönyv öröklési jogát kívánta (akkor még ideiglenesen) fenntartandónak.”²⁸⁰ A Tervezetet élénk diskurzus követte, így Zsögöd Benő, ahogy Mikszáth írja a Teleszky-tervezetet²⁸¹ „jól megcibálgatta”.²⁸² Ennek oka javarészt a kor azon törvényhozási methodusa is volt, mely a külföldi jog „lemásolásán” nyugodott. Zsögöd a tervezetre reflektálva egy rendkívül agresszív hangvételű cikksorozatot jelentetett

²⁷² TELESZKY István, 'Indítvány a törvényes örökösödés törvényhozási szabályozása tárgyában' in *A Magyar Jogászgűlés Évkönyve 1871. évre* (1872); ZSÖGÖD Benő, 'Családföntartás és örökjogi javaslat' [1887] *Budapesti Szemle*, 49

²⁷³ CSIZMADIA Andor, 'A jogi hagyományok, mint a jogi reformok korlátai Magyarországon a XIX. században' [1979] *Jogtudományi Közlöny*, 36.

²⁷⁴ TELESZKY István, *Örökösödési jogunk törvényhozási szabályaihoz* (1876).

²⁷⁵ PÓLAY Elemér, 'Kisérlet a magyar öröklési jog önálló kodifikációjára a XIX. század végén' (1974) 4 *Acta Jur. et Pol. Szeged* 7. o.; ZSÖGÖD 1887, 49.

²⁷⁶ Kiemelések a szerzötől. TELESZKY 1876, 286.

²⁷⁷ ZSÖGÖD Benő, 'Öröklött és szerzett vagyon' [1877] *Magyar Igazságügy* 233-250., 341-358., 421-441. [1878.] 228-259., 516-549., [1879] 433-455., 521-547.

²⁷⁸ TELESZKY István, *A magyar magánjogi törvénykönyv előadói tervezetének ötödik rész első és második címe. Az öröklési jog általános szabályai és a törvényes örökösödés indokolással* (1881).

²⁷⁹ TELESZKY István, *Az Általános Magánjogi Törvénykönyv Tervezete. Öröklési jog* (1882).

²⁸⁰ KOLOSVÁRY Bálint, *Öröklési jog és az Öröklési jogtudomány [1938]* Polgári jog: a hazai és külföldi magánjog és hiteljog szemléje, 58.

²⁸¹ A Teleszky-törvénytervezetről, beleértve annak előzményeit is részletesen PÓLAY 1974.

²⁸² MIKSZÁTH Kálmán: *Cikkek és karcolatok II.* (2013) <http://mek.oszk.hu/00900/00901/html/> (utolsó megtekintés ideje: 2020. december 17.).

meg a Magyar Igazságügy 1882-83. évfolyamaiban közzétéve.²⁸³ Teleszky István a Magyar Jogászegylet 1882. február 4-i ülésén olvasta fel A magyar örökösödési jog tervezetének vezéreszméje és a törvényes örökösödést tárgyazó intézkedései c. előadását.²⁸⁴ Még ugyan- ebben a kötetben jelent meg Herczegh Mihály egyetemi tanár Az ági öröklés fentartása c. teljes ülésen tartott előadásának szövege.²⁸⁵ Az Egylet 1882. november 11. és december 4. között megtartott teljes-ülésein²⁸⁶ az öröklési jog állt a viták kereszttüzében. A diskurzus- ban részt vett Dell' Adami Rezső, Barna Ignác, Teleszky István, Jellinek Arthur, Herczegh Mihály, Hodossy Imre, Beksits Gusztáv, Czorda Bódog, és Csemegi Károly. Zsögöd mellett Dell' Adami Rezső támadta vehemens módon a tervezetet eltérően azonban Zsögödtől, nem konzervatív, hanem radikális oldalról.²⁸⁷ Dell' Adami nyitóelőadásában ekként fogalmazta meg a téma és a diskurzus fontosságát: „[...] *Felette fontos e tárgya törvényhozási tudomány szempontjából, mivel az örökjog szabályozásában a törvényhozó a legnagyobb befolyást gyakorolhatja a társadalomra, a nemzeti vagyon megosztására, a családi erkölcsök és köz- szellem irányítására.*”²⁸⁸

Csemegi Károly, a Jogászegylet elnöke hozzászólásában megjelenítette az Egylet jogi gondolkodás formálásához kapcsolt szerepét: „*A t. Jogászegylet constatálta és mindenkire nézve fölismerhetővé tette, hogy a mindennapi életben előforduló jogi intézmények alapját, kiindulási pontját, viszonyát és hatását csak a tudomány képes megállapítani, hogy azon könnyen oda vetett szónak, hogy a gyakorlati élet ezt vagy amaz kívánja, a mint kiejtése nagyon könnyű, úgy másrésről nem is bizonyít semmit. Hosszú buvárlatok, alapos és fáradságos viták, tünődések szükségesek arra, hogy egy jogi intézmény múltja, elve, természete, viszonya és hatása fölismeretessék. A t. Jogászegylet, különösen e kérdésben folytatott vitáiban, bizonyítékát adá annak, hogy e feladat magaslatán áll. És még egy másikat vagyok képes a legnagyobb örömmel és büszkeséggel constatálni. A t. Jogászegylet különösen ezen vitáiban a tudomány által a körén kívül eső közönségre is hatott. A tudomány hatása nem abban áll, hogy a hivatott szakférfiak egymásnak elmondják véleményeiket, hanem főleg abban, hogy megmutatják a közönségnek azon hatalmat, mely egy intézményben rejlik, megmutatják a hasznot és a kárt, mely a helyes és a nem helyes út követéséből származik. Társadalmak nem szűnnek meg egy régi törvény megszüntetése által és társadalmak nem keletkeznek egy új törvény hozatala által. A társadalmak különböző rétegei egymásba nyúlnak, az egymásba nyúló rétegeknek régibb árnyalatai, régi meggyőződések, régi előítéleteik által az új intézmények ellen iparkodnak hatni és azok ellenében erőt kifejteni. Midőn létrehozatik az új intézmény, létrehozóinak feladata megerősíteni azon tábort, mely annak megvédésére hivatva van még aztán is, miután az intézmény már létrehozott, mert az életbe csak úgy*

²⁸³ ZSÖGÖD Benő, Az örökösödési törvénytervezetről (1882) 18 Magyar Igazságügy 367-396., (1883) 19 Magyar Igazságügy 414-442., 496-523., 20 Magyar Igazságügy 127-149., 290-303., 467-477.

²⁸⁴ TELESZKY István, 'A magyar örökösödési jog tervezetének vezéreszméje és a törvényes örökösödést tárgyazó intézkedései' in SZLADITS Károly (szerk.), *Magyar Jogászegyleti értekezések* 1. kötet (Franklin 1882), 189-217.

²⁸⁵ HERCZEG Mihály, 'Az ági öröklés fentartása' in Szladits Károly (szerk.), *Magyar Jogászegyleti értekezések* 1. kötet (Franklin 1882), 365-385.

²⁸⁶ 'Az örökjog alapelvei a magyar Polgári Törvénykönyv tervezetében' in SZLADITS Károly (szerk.), *Magyar Jogászegyleti értekezések* 1. kötet (Franklin 1882) 421-596.

²⁸⁷ Vö. PÓLAY 1974, 17-18., CSIZMADIA 1979, 36-37.

²⁸⁸ 'Az örökjog alapelvei a magyar Polgári Törvénykönyv tervezetében' in SZLADITS Károly (szerk.), *Magyar Jogászegyleti értekezések* 1. kötet (Franklin 1883), 429.

megy át, az ostromokat és támadásokat csak úgy lesz képes kiállani. Nem igaz az, Magyarország egész jogi fejlődése protestál az ellen, hogy tiszteletlenséget árulunk el, midőn régi jogintézményt megszüntetünk. Egész jogi fejlődésünk története az, hogy midőn egy intézmény a kor viszonyaival, a társadalom állapotával, a műveltség fokával meg nem egyezett, azon intézmény meg lett szüntetve, hogy a viszonyainknak megfelelő, a társadalmi állapotok niveauján álló intézmény létesíttessék helyébe. Az 1791. évi országos deputatio mondotta azt, hogy egyáltalán nem sérti meg az ősök iránti tiszteletet akkor, midőn épen az ősök példájára megszünteti azon intézményt, mely a jelen kor viszonyainak többé meg nem felel.²⁸⁹

Hosszas diskurzus, megannyi érv és ellenérv felvonultatása után a módosított „Törvényjavaslat az öröklési jogról” indokolással együtt az 1887. szeptember 26-ra meghirdetett országgyűlés október 22-i ülése elé került. Az igazságügy-miniszter egyúttal indítványozta, hogy az igazságügyi bizottsághoz áttételre kerüljön tárgyalás céljából.²⁹⁰ A javaslatot a parlamenti igazságügyi bizottság támogatta, így a törvényjavaslat elfogadása várható volt. Ekkor – egy nem várt fordulattal – az igazságügy-miniszter Zsögödöt kérte fel az életbe léptetés törvényjavaslatának elkészítésére.²⁹¹ 1889-ben az uralkodó Szilágyi Dezsőt nevezte ki igazságügyminiszternek, akit Zsögöd meggyőzött az öröklési és családjog olyatén szoros kapcsolatáról, mely az öröklési jog kodifikációja mellett nem nélkülözheti a családjog kodifikációját, így a miniszter a törvényjavaslatot levette a napirendről,²⁹² az öröklési jogi kodifikáció törvénykönyvbe foglalt eredmény nélkül maradt.

Amellett, hogy a polgári eljárás reformját kísérő szakmai viták elsősorban a Magyar Jogászegyletben zajlottak,²⁹³ az Egylet természetesen nem csupán magánjogi témáknak volt aktora, így 1883. március 19 és június 1. között a büntető bíróságok szervezetéről és hatósági köréről folytatott vitát tekintettel a magyar bűnvádi eljárás tervezetére.²⁹⁴ A vitában felszólalt Maiolovich Emil, Baumgarten Izidor, Dell’Adami Rezső, Tarnai János, Fayer László, Beksics Gusztáv, Sík Sándor, Halmágyi Sándor, Friedmann Bernát, Heil Fausztin, Barna Ignác, Huszár Kálmán és Körneyi Ede.

A Jogtudományi Közlöny 1907. október 25. napján megjelent száma regisztert nyújt az egyes egyleti célok megvalósításáról. A tudósítás szerint 1907-re egyetlen egyleti cél maradt megvalósíthatatlannal: a jogtudományi könyvkiadóvállalat létesítése. Az igazgató-választmány 1907 év folyamán határozta el e vállalat megvalósítását, s ennek érdekében Nagy Ferencz elnöklete alatt létrehozta az egylet könyvkiadó-bizottságát. A Jogtudományi Közlöny 1907. október 25-i tudósítása szerint a bizottság kiadóvállalatot előkészítő munkái olyan előrehaladott állapotot mutattak, mely garanciát jelentett az első sorozat köteteinek következő évi megjelentetésére.²⁹⁵ Az Egylet 1907. november 30. napján (szombaton) megtartott választmányi ülésén határozta el végleg a tervezett könyvkiadóvállalat megindítását. A választmányi döntésnek megfelelően „A vállalat három három évfolyamból álló sorozatokban jelenik meg. Egy-egy évfolyam körülbelül 50 ivnyi terjedelemben 3-4 váltakozó tárgyú munkát ölel

²⁸⁹ Uo., 593-594.

²⁹⁰ PÓLAY 1974, 22.

²⁹¹ Uo. 25.

²⁹² CSIZMADIA 1979, 37.

²⁹³ KENGYEL Miklós, *A bírói hatalom és a felek rendelkezési joga a polgári perben* (Osiris 2003), 150., 9. lj.

²⁹⁴ 'A büntető bíróságok szervezete és hatósági köre tekintettel a magyar bűnvádi eljárás tervezetére' in SZLADITS Károly (szerk.), *Magyar Jogászegyleti értekezések* 1. kötet (Franklin 1884), 641-912.

²⁹⁵ [1907] Jogtudományi Közlöny, 362.

fel. Az előfizetők számának emelkedésével az évfolyamok terjedelme megfelelően nagyob-
bodik. Az előfizetési ár évfolyamonként a Magyar Jogászegylet tagjai részére 12 K, mások
részére 15 K. A vállalat előfizetői ily módon nemcsak hogy más kiadóhivatalokénál tete-
mesen előnyösebb feltételek mellett becses könyvtár birtokába juthatnak, mely a hazai és
külföldi jogtudomány vezető eszméiről állandóan tájékoztat és számos gyakorlati kérdésben
is felvilágosítást nyújt, hanem a magyar jogirodalom támogatásával egyúttal fontos kulturá-
lis feladatot mozdítanak elő. (...) A Magyar Jogászegylet válaszmánya elhatározta, hogy a
vállalat terjesztését az Athenaeumra bizza, melylyel e célra szerződést kötött. (...) A könyv-
kiadó-vállalat megindításával a jogászegylet jogirodalmunk pártolását és fejlesztését nagy
lépéssel vitte előbbre.”²⁹⁶

A kiadó által megjelentetett monográfiák első oldalain az alábbiak szerint közvetítik
mindezt „E vállalat célja, hogy állandó olvasóközönség biztosításával lehetővé tegye oly
jogtudományi művek kiadását, amelyek különben, jogi művelődésünk nagy kárára, megirat-
lanul maradnának, vagy nem találnának kiadót. Ezt a hézagot akarja pótolni vállaltunk.
Központi szervet akar létesíteni, mely a természettudományi, orvosi, közgazdasági és tár-
sadalomtudományi könyvkiadó-vállalatokhoz hasonlóan a legkiválóbb jogi írók tollából
származó tudományos olvasmányt ad a szakközönség kezébe. A vállalat első sorban a jogi
monografia-irodalom ápolását tűzi maga elé feladatul, oly irányban, hogy jogrendszerünk
elhanyagolt részei beható tudományos feldolgozásban részesüljenek s hogy e művek szí-
gorú tudományosságuk mellett a gyakorlati jogász igényeinek is megfeleljenek. Emellett a
vállalat gondoskodni kíván arról, hogy hazai jogi műveltségünk a külföldön felmerülő új
eszméáramlatok által bővíthessék. A vállalat ezért ki fog terjedni a külföldi s különösen a
nehezebben hozzáférhető angol, francia és olasz jogirodalom legjelesebb termékeinek átül-
tetésére, valamint a vezető kultúr államok jogintézményeinek eredeti források alapján készült
ismertetésére. A vállalat három-három évfolyamból álló sorozatokban jelenik meg. Egy-egy
évfolyam körülbelül 50 ívnyi terjedelemben 3-4 váltakozó tárgyú munkát ölel fel. A vállalat
ily módon nemcsak, hogy más kiadó-vállalatokénál tetemesen előnyösebb feltételek mellett
becses jogi könyvtár birtokába jutnak, mely a hazai és külföldi jogtudomány vezető eszmé-
itől állandóan tájékoztat és számos gyakorlati kérdésben is felvilágosítást nyújt, hanem a
magyar jogirodalom támogatásával egyúttal fontos kulturális feladatot mozdítanak elő.”²⁹⁷

Az első évfolyamban az alábbi kötetek jelentek meg: I. k. Kunz Jenő: A jog, II. k. Kenedi
Géza: A magyar szerzői jog. Az 1884:XVI. törvénycikk rendszeres magyarázata, valamint a
vele egybefüggő törvények és rendeletek, III. k. Gabriel Tarde (Fordította: Lengyel Aurél):
Összehasonlító tanulmányok a kriminológia köréből, IV. k. Concha Győző: Bárány Eötvös
József állambölcsélete és a külföldi kritika,²⁹⁸ V. k. Angyal Pál: A titok védelme anyagi és
alaki büntetőjogunkban.

A Jogászegylet 1908. március 14-én tartotta első magánjogi vitaestjét, melyet minden
szombaton újabb vitaestek követtek.²⁹⁹ A vitaestélyen az Egylet nem nagyobb előadások,

²⁹⁶ [1907] Jogtudományi Közlöny, 424.

²⁹⁷ ANGYAL 1909, 2.

²⁹⁸ Uo., 175.

²⁹⁹ 1908. március 21-én Wittmann Ernő ügyvéd a Tervezet 1079.§-a alapján ismertette a joggal való visszaélés szabályozását, 1908. március 28-én Löw Lóránt „A jó erkölcsökbe ütköző szerződés tényállásának elhatárolása” témában tartotta. [1908] Jogtudományi Közlöny, 118.

hanem fesztelen eszmecsere körében tárgyalta a Polgári Törvénykönyv Tervezetének egyes fontosabb kérdéseit. A kezdeményezés célja az volt, hogy „az egylet az egész művelt magyar jogászközönseget megnyerje a magánjogi törvénykönyv előkészítésére.”³⁰⁰ Az első estélyen Szladits Károly törvényszéki bíró adta elő a Tervezet 1138.§-a alapján a vétkekesség fokozatának kihatását a kártérítés terjedelmére.³⁰¹

A Budapesti Ügyvédi Kamara, a Magyar Jogászegylet és a Budapesti Ügyvédi Kör meghívására az International Code Committee és az Association the Reform and Codification of the Law of Nations elnevezésű társulatok magába olvasztásával 1873-ban alapított International Law Association egyesület 1908. szeptember 22-25 között Budapesten tartotta XXV. konferenciáját.³⁰² 1907 tavaszán, a Günther Antal igazságügyminiszter elnöklése alatt tartott ülésen alakult meg az előkészítő-bizottság, melynek tagjai Nagy Ferenc egyetemi tanár, Töry Gusztáv államtitkár és Brüll Ignác kamarai h. elnök, udvari tanácsos volt. „Nem kerülte el az előkészítő-bizottság figyelmét az a körülmény sem, hogy a külföldön Magyarország közjogi állása és törvényei tekintetében igen téves felfogások uralkodnak és felhasználva a kínálkozó alkalmat, informálni fogja a conferentiára nagy számban Budapestre érkező jogászai tekintélyeket, a magyar jog állásáról és törvényeinek tartalmáról. Az informálás nehéz feladatára Nagy Ferenc, nyugalmazott államtitkár, egyetemi tanár vállalkozott, aki mint a kolozsvári egyetem küldötte már 1875. évben az International Law Association antwerpeni conferentiáján részt vett és akinek tudományos egyénisége külföldön is ismeretes.”³⁰³

Ezen nemzetközi konferencia „lefolyásának és tanulságainak hatása alatt” javasolta ismételtén Márkus Dezső a magyar jogászggyűlés újbóli szervezését, immáron a Magyar Jogászegylet „komoly és megbízható vezetésével” tekintettel arra, hogy az utolsó jogászggyűlés megszervezésére – az éves rendes jogászggyűlés megtartására irányuló jogászggyűlési alapszabályi kötelezettség ellenére – utoljára 1896-ban került sor.³⁰⁴

Az első alkalommal 1870-ben megrendezett Országos Jogászggyűlés óta a magyar jogászság 1896-ig tizenegy Országos Jogászggyűlést tartott. 1896 után legközelebb 1911-ben került megrendezésre, s ez alkalommal az 1911. október 19. napján tartott teljes ülésen Nagy Ferenc, mint elnök közvetítette a gyűlés azon határozatát, miszerint „a jogászggyűlés azt a kívánságát fejezi ki, hogy a magyar jogászegylet rendezzen ezentúl is, időközönként, lehetőleg minden 3 évben jogászggyűlést”³⁰⁵ „Miről is van szó? – kérdezi dr. Nagy Ferenc a megnyitó teljes ülésen. – Arról, hogy a magyar jogászság egyeteme, úgy az elmélet mint a gyakorlat emberei felülemelkedve pártokon és osztályérdekeken, képviseljék és fejezzék ki a magasabb jogászai közvéleményt, mely azt akarja, hogy ebben az országban jog és igazság uralkodjék.”³⁰⁶ Sajnos a világháború, az élet vihara úgy alakította, hogy a legközelebbi jogászggyűlés csak 1928-ban került megtartásra.

³⁰⁰ [1908] Jogtudományi Közlöny, 107.

³⁰¹ Uo.

³⁰² [1908] Jogtudományi Közlöny, 287.

³⁰³ [1908] Jogtudományi Közlöny, 75.

³⁰⁴ MÁRKUS Dezső, 'Magyar jogászggyűlés?' [1908] Jogtudományi Közlöny 313. „Az, hogy a kedélyes együttlélet is szolgálják az ilyen összejöveteleket, hasonlóképpen kívánatos, – a rendezőség dolga léssen arra ügyelni, hogy a szórakozás bősége ne legyen kárára a komoly munkálkodásnak.”

³⁰⁵ 'Országos Jogászggyűlés' [1937] Polgári jog, 55.

³⁰⁶ Uo.

Ennek kapcsán szeretnék azzal zárni, hogy a Magyar Jogász Egylet elnöksége a 2020. március 6. napján megtartott rendkívüli ülésén hozott döntésével a 2020. április 23-25 között Balatonfüredre meghirdetett 15. Magyar Jogászgűlést 2021. évre halasztotta. Most nem a világháború, de egy hatásában talán valamelyest azzal összehasonlítható körűlmény, a koronavírus-járvány szűlt bele az Egylet munkájába, amelyet Trócsányi László elnökle alatt a jövőben e körűlmény dacára is sikerrel fog tudni tovább folytatni.